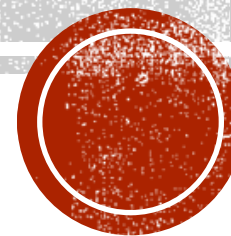

SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ

Úvod do tématu

O CO JDE ANEB KAPITALISMUS S LIDSKOU TVÁŘÍ

- sociální podnikání jsou podnikatelské aktivity prospívající společnosti a životnímu prostředí neboli dosahování sociálních cílů ekonomickými prostředky
- hraje důležitou roli v místním rozvoji a často vytváří pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním, sociálním nebo kulturním znevýhodněním
- pro sociální podnik je stejně důležité dosahování zisku i zvýšení veřejného prospěchu

SOCIÁLNÍ ENCYKLIKY KATOLICKÉ CÍRKVE

- Populorum progressio Pavla VI. (1967): soukromé vlastnictví není nejvyšším a bezvýhradným právem; důležitá je celosvětová spolupráce, nelze se řídit pouze principy ekonomiky a volného obchodu
- Encykliky Jana Pavla II. z 80. a 90. let: cílem práce je člověk a ne naopak; práce má přednost před kapitálem; výrobní prostředky mají sloužit práci; zajištění osobního rozměru
- Další rozvíjení za pontifikátu Benedikta XVI. a především v současnosti za papeže Františka

PRINCIPY

Sociální

- vzdělávání zaměstnanců a péče o zaměstnance
- sladění pracovního a osobního života
- zaměstnávání znevýhodněných osob – integrace do společnosti
- podnik založen na demokratických hodnotách – participativní management

PRINCIPY

Ekonomický

- rozvoj podniku
- úspora veřejných prostředků
- kultivace podnikatelského prostředí
- aktivní politika zaměstnanosti
- pro neziskové organizace: finanční nezávislost na veřejných a soukromých institucích

PRINCIPY

Environmentální / Lokální

- uspokojování místních potřeb a využívání místních zdrojů
- podpora lokálních producentů
- vytváření komunit a sítí
- respekt k životnímu prostředí a místním tradicím

PRÁVNÍ ZAKOTVENÍ

- v legislativě ČR není sociální podnikání pevně zakotveno. Zatím byl vytvořen systém základních ukazatelů, podle něhož je sociální podnik definován, a to zejména z důvodu definování žadatele pro účely možného získání dotací z fondů EU.
- sociální podnik naplňuje veřejně prospěšný cíl, který je formulován v zakládacích dokumentech

POVINNÉ ZAMĚSTNÁVÁNÍ POSTIŽENÝCH LIDÍ

Od 1.1.2002 je povinností zaměstnavatelů s více než 25 zaměstnanci zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši povinného podílu. Povinnost zaměstnavatelům ukládá zákon č. 435/2004 Sb.

- Povinný podíl zdravotně postižených osob zákon stanovuje ve výši 4 % z celkového počtu zaměstnanců (§ 81 odst. 1).

Zákon dává podle § 81 odst. 2 zaměstnavateli tři možnosti plnění povinného podílu, které lze vzájemně kombinovat.

- 1. Přímé zaměstnávání osoby se ZP.
- 2. Zákonným odvodem výši 2,5 násobku průměrné mzdy stanovené zvláštním právním předpisem.
- 3. Možnost započíst ekvivalent odebrané produkce (výrobků, služeb), který je možno považovat za tzv. „**NÁHRADNÍ PLNĚNÍ**“. Tento ekvivalent se stanovuje ve výši sedminásobku průměrné mzdy.

KLÍČOVÉ OBLASTI DLE KOMORY SOCIÁLNÍCH PODNIKŮ

Snižování nezaměstnanosti

- minimálně 40 % zaměstnanců z jejich celkového počtu musí pocházet z vymezených cílových skupin v regionu.
- podporovanými cílovými skupinami jsou lidé sociálně vyloučení nebo tímto vyloučením ohrožení. Jde o osoby se zdravotním postižením, mladé lidi ve věku 15 až 26 let, osoby bez přístřeší, osoby opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a osoby opouštějící výkon trestu odnětí svobody, osoby pečující o osobu blízkou, osoby se zkušeností se závislostí na návykových látkách a osoby dlouhodobě nezaměstnané.

Reinvestice zisku

- případný zisk je použit pro rozvoj sociálního podniku nebo naplňování jeho obecně prospěšného cíle. Ze zisku bude sociální podnik minimálně 51 % reinvestovat do inovace, pracovních pomůcek, vybavení podniku, zkvalitňování prostředí pro zaměstnance, do zavedení bonusů a zaměstnaneckých výhod.

KLÍČOVÉ OBLASTI DLE KOMORY SOCIÁLNÍCH PODNIKŮ

Udržitelný rozvoj

- sociální podnik je orientován lokálně a environmentálně a respektuje principy udržitelného rozvoje regionu. Uspokojuje místní potřeby a využívá místní zdroje, vstupuje do místních iniciativ a partnerství a přispívá místnímu rozvoji. Mezi spolupracující subjekty a instituce patří státní správa, samosprávné celky, sociální partneři a další.

Sociální soudržnost

- zapojení pracovníků do rozhodování. Zaměstnanci jsou maximálně zapojeni do jeho činnosti. Mají právo vyjadřovat se ke strategickým dokumentům týkajících se fungování sociálního podniku, svobodně mohou prezentovat své podněty, stížnosti či výhrady, a to v rámci individuálních či skupinových porad. Pracovní podmínky zaměstnanců jsou rovné, všichni zaměstnanci mají stejná práva a povinnosti.

HISTORIE SOCIÁLNÍ EKONOMIKY

V Česku dlouhá a bohatá tradice sociálního podnikání

Už za habsburské říše byla česká kulturní a hospodářská identita založena na dobrovolnických aktivitách občanské společnosti.

Aktivní činnost malých a středně velkých podniků, výrobních a spotřebních družstev, spolků, vzájemných či obecných záložen a družstevních kempeliček – dnes bychom to nazvali sdílenou ekonomikou.

V době velké hospodářské krize v průběhu 20. a 30. let 20. století úloha družstev a společností ještě posílila.

Tradice sociální ekonomiky byla přerušena totalitním vývojem v průběhu války a po roce 1948.

CHARITA VS. SOCIÁLNÍ EKONOMIKA

Např. výrobky z chráněných dílen jako přidružená vedlejší činnost,
výrobky mají především terapeutický a propagační význam

X

Sociální podnikání jako výdělečný projekt s propracovaným byznys
plánem

ODKAZY

České sociální podnikání: informace o sociálním podnikání

- <https://www.ceske-socialni-podnikani.cz/>

People Planet Profit: poradenská společnost pro sociální podnikání

- <http://p-p-p.cz/index.php/cs/>

PŘÍKLADY SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ

Jako doma / Kuchařky bez domova

Jídelna a catering – zaměstnávání lidí bez domova

<http://jakodoma.org/kucharky-bez-domova-2/>

<https://www.youtube.com/watch?v=medmvXFe4fc>

Ergotep

<https://ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/video/2287-dokumentarni-film-o-socialni-ekonomice-a-socialnim-podnikani-v-cr>

<https://www.ergotep.cz/cs/>

PŘÍKLADY SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ

Diakonie – Západ: Možnosti tu jsou, o.p.s.

Restaurace, catering, secondhand – zaměstnávání lidí s postižením

<http://moznostitujsou.cz/>

Green Doors

Tréninková kavárna a restaurace - zaměstnávání lidí s postižením

<https://www.greendoors.cz/cs/homepage/>

PŘÍKLADY SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ

Projekty sociálního podnikání na Hit Hit

Bajkazyl

<https://www.hithit.com/cs/project/1514/bajkazyl-brno-kavarna-cyklodilna-kulturni-scena>

Zelený ostrov

<https://www.hithit.com/cs/project/2535/chceme-zehlit-s-chladnou-hlavou>

Dílna U Beránka

<https://www.hithit.com/cs/project/6962/dilna-u-beranka>

PŘÍKLADY SOCIÁLNÍHO PODNIKÁNÍ

- Máte zkušenost s nějakým sociálním podnikem?
- Mohli byste uplatnit prvky sociálního podnikání na vašem projektu?
- Máte nápad na nějakou formu sociálního podnikání?

